

فیزیک پزشکی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری - عملی

پیشنیاز: ندارد

سرفصل دروس (۳۸ ساعت)

الف - فیزیک بینائی (۱۰ ساعت)

- ۱- ماهیت و خواص نور مرئی ، اشعه زیر قرمز ، اشعه ماوراء بنفش و مصارف پزشکی
- ۲- مطالعه فیزیکی چشم ، تشخیص و تصحیح ناهنجاریهای کروی
- ۳- آستیگاتیسم و طرق تصحیح آن
- ۴- مشخصات شبکیه ، میدان بینائی ، تیزبینی ، دیدن رنگها ، افتالموسکوپی
- ۵- دیدن با دو چشم ، دوبینی ، درک برجستگی اجسام
- ۶- برنامه عملی (۱/۵ ساعت)

ب- امواج وراء صوتی و مصارف پزشکی آن (۵ ساعت)

- ۱- تولید و خواص امواج وراء صوتی
- ۲- خواص شیمیائی و بیولوژیکی امواج وراء صوتی
- ۳- کاربرد امواج وراء صوتی در پزشکی
- ۴- برنامه عملی (۱/۵ ساعت)

ج- مصارف جریانهای پرفرکانس در پزشکی (۵ ساعت)

- ۱- تولید و خواص جریانهای پرفرکانس

بیوشیمی ۱ (ساختمانی)

کد درس : ۰۴-۱

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز:

تعداد جلسات ۲ ساعته

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

۱	مقدمه، شناخت بیوشیمی و ساختمان سلول
۱	غشاء سلول و تبادلات
۲	ساختمان و خواص کربوهیدرات ها
۱	ساختمان نوکلئوتیدها و اسیدهای نوکلئیک
۲	ساختمان و خواص لیپیدها و لیپوپروتئین ها
۲	ساختمان و خواص اسید های آمینه و پروتئین ها
۱	آب و تامپون ها
۳	آنزیم
۳	ویتامین ها و کو آنزیم ها

بیوشیمی ۲ (متابولیسم)

کد درس: ۰۴-۲

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: بیوشیمی ۱ (ساختمانی)

تعداد جلسات ۲ ساعته

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

۱	اکسیداسیون بیولوژیک
۳	متابولیسم کربوهیدراتها
۳	متابولیسم لیپیدها و لیپوپروتئین ها
۲	متابولیسم آب و مواد معدنی
۱	PH خون و چگونگی تنظیم آن
۳	بیولوژی مولکولی
۲	بیوستنتز پروتئین
۲	متابولیسم و ترکیبات ازت دار غیر پروتئینی
۲	متابولیسم اسیدهای آمینه و ترکیبات ازت دار پروتئینی
۱	آنزیمهای سرم
۱	کلیات هورمونها
۱	هورمونهای هیپوفیز - هیپوتالاموس و تیروئیدی
۳	سایر هورمونها

بیوشیمی عملی

کد درس: ۰۴-۳

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: عملی

پیشنیاز: بیوشیمی ۱ (ساختمانی) و بیوشیمی ۲ (متابولیسم)

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

آشنایی با لوازم آزمایشگاهی و تهیه محلولها

آزمایشات کیفی قندها

آزمایشات کیفی چربیها

آزمایشات کیفی اسیدهای آمینه و پروتئین ها

کروماتوگرافی کاغذی اسیدهای آمینه و پروتئین ها

آزمایشات کامل شیمیایی ادرار

اسپکتروفوتومتری و رسم منحنی استاندارد

اندازه گیری قند خون و اوره

اندازه گیری کراتینین یا اسید اوریک

اندازه گیری کلسترول یا تری گلیسیرید یا بیلی روبین خون

اندازه گیری ترانس آمینازها و یا آنزیم های دیگر خون

توضیح فیلم فوتومتری و اندازه گیری سدیم و پتاسیم و یا لیتیوم

توضیح الکتروفورز و نشان دادن باند و رنگ آمیزی آن

آناتومی ۱

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری - عملی

پیشنیاز: ندارد

سرفصل دروس

الف- نظری (۴۳ ساعت)

۱- سینه (۱۲ ساعت)

ستون مهره ای - دنده ها - جناغ - جدار سینه - ریه - جنب - قلب - مدیاستن

۲- شکم (۲۱ ساعت)

جدار شکم - سفاق - معده و دوازدهه - کبد - مجاری صفراوی - پانکراس - روده ها (روده کوچک ، بزرگ ، رکتوم و مجرای آنال) - عروق بزرگ و عروق احشائی - سیستم سمپاتیک شکمی - - لنفاتیک شکمی - عضلات پشتی

۳- دستگاه ادراری تناسلی در مرد و زن (۱۰ ساعت)

کلیه ها - حالبها - مثانه - مجرای ادرار مرد - پروستات - بیضه و محاری دفرنس و کیسه های سینال- تخمدانها - رحم - لوله های رحم و وسایل تثبیت رحم - واژن - وولو - پرینه

ب - عملی (۵۱ ساعت)

برنامه دروس عملی توسط گروه آموزشی مربوطه تنظیم می شود.

آناتومی ۲

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری - عملی

پیشنیاز: ندارد

سرفصل دروس

الف - نظری (۳۴ ساعت)

۱- آناتومی سر و گردن (۲۰ ساعت)

استخوانشناسی : فرونتال - اتموئید - اسفنوئید - ارکسیپنال - پاریتال - تمپورال - استخوانهای صورت - سوراخهای قاعده جمجمه و حفرات سر و صورت - ستون مهره ای و دنده ها
حدود و نواحی سر و گردن : نیامهای گردن - عضلات فوقانی و تحتانی هیوئید - کاروتید - ژوگولر - شاخه های کاروتید - غده تحت فکی - حنجره - اسکالن ها - سباتیک کردن - عروق زیر ترقوه ای - ناحیه باروتید - عضلات صورت - ناحیه ماستروتمپورال - ناحیه بتریگوماگزیلار - عصبهای ماگزیلاری و ماندیبولار - حلق - حفره دهان - حفره های بینی - چشم - گوش - مفاصل سر و گردن

۲- دستگاه اعصاب مرکزی (۲۱ ساعت)

کلیات : نورون - سیناپس - رویان شناسی اعصاب مرکزی

نخاع شوکی

رمبانشال : پیاز نخاع - پل وارول - مخچه - بطن چهارم

مغز میانی

پرزانشال : دیانسفال - تلاسفال - ساختمان داخلی نیمکره مغز - بافت سفید نیمکره ای مغز - بطن طرفی - رابطه های بین نیمکره ها - شیار بیشا
منزها

گردش خون در دستگاه عصبی مرکزی

دستگاه عصبی خودکار

راههای عصبی : راههای حس سطحی - راههای صعودی حس - دستگاه و راه حس بویائی - راه حس چشائی - راه حس بینائی - راه حس شنوائی - راههای تعادل - راههای حرکتی

ب - عملی (۳۴ ساعت)

برنامه دروس عملی توسط گروه آموزشی مربوطه تنظیم می شود.

آناتومی ۳

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری - عملی

پیشنیاز:

سرفصل دروس

الف- نظری (۲۶ ساعت)

۱- آناتومی اندام فوقانی (۱۳ ساعت)

استخوانشناسی : ترقوه - اسکاپول - بازو - زنداعلی - زند سفلی - مچ و دست - جدار و محتویات حفره زیر
بغل - ناحیه قدامی بازو - ناحیه اسکاپول - خلف بازو - قدام ساعد - خلف ساعد - مفاصل اندام فوقانی

۲- آناتومی اندام تحتانی (۱۳ ساعت)

استخوان شناسی : خاصره - ران - کشکک - درشت نی - نازک نی - پا
عروق و عضلات قدام ران - ناحیه سرینی - خلف ران - ناحیه پوپلیته
قدام و خلف ساق - پا - مفاصل اندام تحتانی

ب - عملی (۵۱ ساعت)

برنامه دروس عملی توسط گروه آموزشی مربوطه تنظیم می شود.

روانشناسی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری (۳۴ ساعت)

پیشنیاز: ندارد

سرفصل دروس

- ۱- انسان از دیدگاه اسلام
- ۲- روح و روان انسان و ارتباط آن با علم روانشناسی
- ۳- رابطه روانشناسی با سایر علوم و کاربرد آن در طب
- ۴- مفهوم علم روانشناسی
- ۵- مبانی فیزیولوژیک روانشناسی
- ۶- رشد از نظر اسلام
- ۷- رشد از نظر علم روانشناسی
- ۸- دقت و ادراک
- ۹- حالات شعور (خودآگاهی)
- ۱۰- یادگیری و تفکر
- ۱۱- حافظه و فراموشی
- ۱۲- زبان و تفکر
- ۱۳- مبانی فیزیولوژیک انگیزش
- ۱۴- انگیزش و هیجانهای انسانی
- ۱۵- شخصیت و ارزیابی آن
- ۱۶- آزمون قابلیت هوش
- ۱۷- تعارض ، تطبیق و بهداشت روانی

بهداشت عمومی ۱ - اصول خدمات بهداشتی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری (۲۴ ساعت)

پیشنیاز: ندارد

- کلیات تعاریف و مفاهیم بهداشت عمومی دامنه فعالیت در بهداشت عمومی طیف سلامت ۲ ساعت
- بهداشت و تندرستی در دین مبین اسلام ۲ ساعت
- وضع موجود در مسائل بهداشتی درمانی در ایران و چگونگی تعیین نیازهای بهداشتی درمانی در جوامع شهری و روستائی و اهمیت مراقبتهای بهداشتی اولیه ۲ ساعت
- عوامل اساسی در مراقبتهای بهداشتی اولیه ۲ ساعت
- آموزش بهداشت در برنامه های مختلف بهداشتی و درمانی و تأثیر آن بر مشارکت مردم در این خدمات ۲ ساعت
- بهداشت محیط (با توجه کامل به تأمین آب سالم و کافی و بهسازی اساسی بیماریهای ناشی از آب : مشخصات اپیدمی های آن تصفیه آب در سطح خانواده بیماریهای منتقله بوسیله مواد غذایی حاملین بیماریهای، بهسازی محل تولید توزیع و مصرف غذا آلودگی هوا و بیماریهای ناشی از آلودگی هوا
- * کلیات درباره مراقبتهای بهداشتی مادران و کودکان (قبل از سن مدرسه و بعد از سن مدرسه) با تأکید بر امور جمعیتی و فاصله گذاری بین موالید و نقش شیر مادر در آن ۲ ساعت
- برنامه های ملی مبارزه با بیماریهای شایع و بومی ۲ ساعت
- ایمن سازی علیه بیماریهای عمده عفونی ۲ ساعت
- کلیات بهداشت حرفه ای با توجه کامل به بیماریهای ناشی از کاروامول و روشهای پیشگیری از بیماریهای حرفه ای ۲ ساعت
- نظامهای عرضه خدمات بهداشتی جهان و ایران و سازمانهای بین المللی ۲ ساعت
- سطوح مختلف ارائه خدمت بهداشتی درمانی کشور ۲ ساعت
- مدیریت برنامه ریزی و ارزشیابی خدمات بهداشتی درمانی در ایران ۲ ساعت

بهداشت عمومی ۲- اصول اپیدمیولوژی و مبارزه با بیماریها

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری (۲۴ ساعت)

پیشنیاز: اصول خدمات بهداشتی

سرفصل دروس

- ۱ ساعت - تعریف اپیدمیولوژی، برخورد اکولوژیک با بیماریها
- ۱ ساعت - واژه های متداول در اپیدمیولوژی
- ۴ ساعت - عوامل بیماریزای فیزیکی - شیمیایی و بیولوژیک
- ۱ ساعت - عوامل میزبان
- ۱ ساعت - عوامل محیط فیزیکوشیمیایی بیولوژیک و اجتماعی
- ۲ ساعت - پیشگیری و مراحل مختلف آن
- ۳ ساعت - کلیات و انواع مطالعات اپیدمیولوژیک (بطور اختصار)
- ۱ ساعت - اپیدمی ها و چگونگی بررسی آنها (نحوه جمع آوری اطلاعات، طبقه بندی و نمایش آنها برحسب زمان، مکان، شخص) استفاده از آمار در اپیدمیولوژی
- ۶ ساعت - اپیدمیولوژی و کنترل بیماریهای قابل پیشگیری بوسیله واکسن (برنامه گسترش ایمن سازی کشور EPI)
- ۶ ساعت - کلیاتی درباره شش بیماری قابل پیشگیری بوسیله واکسن و مکانیزم ایمنی (ذاتی و اکتسابی) و استفاده از آن
- ۲ ساعت - واکسن ساخت، نگهداری (زنجیره سرما) و کاربرد آن
- ۲ ساعت - نحوه تشکیل و اداره یک مرکز واکسیناسیون و انجام برنامه و چگونگی ارزشیابی عملی برنامه E.P.I
- ۲ ساعت

اپیدمیولوژی و کنترل بیماریهای اسهالی

- ۵ ساعت - تعریف، اهمیت، اپیدمیولوژی و پاتولوژی بیماریهای اسهالی (اسهال های حاصله از اشرشیاکولای وبا و اسهالهای حاصله از ویبریوها، اسهال های انگلی و عفونتهای حاصله از سالمونلاها، شیکلاها و ...)
- ۱ ساعت - تعریف و انواع درزیدراتاسیون و تشخیص درجات آن (سئوال مشاهده، لمس و توزین)
- ۱ ساعت - درمان اسهال با توجه به پیشگیری از هیدراتاسیون و درمان دزهیدراتاسیون (سرمهای وریدی، سرمهای خوراکی O.R.S و دلایل تأثیر ونحوه کاربرد آن) ونقش شیرمادر، رژیم های غذایی آنتی بیوتیک ها و داروهای ضد اسهال
- ۲ ساعت

- نقش شیرمادر، آموزش بهداشت، بهداشت مواد غذایی، بهسازی محیط و مبارزه با مگس در پیشگیری و کنترل بیماریهای اسهالی

۱ ساعت

سایر بیماریهای مهم

۴ ساعت

- کلیاتی درباره سایر بیماریهای عفونی مهم شایع در ایران
(سل - تب مالت - مالاریا)

- کلیاتی درباره بعضی از بیماریهای خاص در ایران (هاری ، جذام و ...)

- اپیدمیولوژی و کنترل بیماریهای غیرواگیر (سرطانها ، روماتیسم و بیماریهای قلبی، حوادث و مسمومیتها و...)

زبان اختصاصی یک

تعداد واحد : سه

نوع واحد : نظری (۵۱ ساعت)

پیشنیاز: زبان سه واحدی (نیمه اختصاصی)

هدف : هدف درس زبان تخصصی پزشکی پرورش مهارت خواندن متون پزشکی برای درک منابع مورد استفاده دانشجوی پزشکی است. و بدین ترتیب محتوای دروس زبان اختصاصی پزشکی، آموزش گونه خاصی از زبان است که در متون پزشکی به کار می رود و در دروس زبان اختصاصی به ابعاد زبانی توجه داریم.

الف- در این درس اهداف مشخص ذیل دنبال می شود:

۱- معرفی اهداف درس و گونه خاص زبان پزشکی و مشخصات آن
۲- خواندن متون پزشکی درباره مباحث مختلفی که دانشجوی علوم پایه پزشکی در کتابهای خود مطالعه می کند.

۳- آشنایی و طرز استفاده از فرهنگهای اختصاصی پزشکی

۴- آشنایی با ساخت واژه های تخصصی در متون پزشکی

۵- آشنایی با شیوه های مؤثر متن خوانی

زبان تخصصی دو

تعداد واحد : سه

نوع واحد : نظری (۵۱ ساعت)

پیشنیاز: زبان اختصاصی یک

هدف : درس زبان تخصصی دو کامل کردن و پیگیری اهداف زبان تخصصی یک است. علاوه بر این، در این درس دانشجو تشویق می شود تا با ساختار مقاله های پزشکی و طرز پیدا کردن و استفاده از مطالب مقاله های پزشکی و طرز پیدا کردن و استفاده از مطالب مقاله های پزشکی و خواندن و نوشتن چکیده و خلاصه مقالات آشنائی بیشتری پیدا کند.

درسنامه هایی که توصیه می شود عبارتند از :

- 1- English for the students of Medicine (part II)
- 2- Medical Terminology : a self- learning text (Jacqueling Joseph Birmnghan) (part II)

اصول کلی تغذیه

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری (۲۴ ساعت)

پیشنیاز: ندارد

سرفصل دروس:

بخش اول: نقش و اهمیت تغذیه

- مقدمه : مسائل و مشکلات تغذیه ای در ایران و جهان - اهمیت تغذیه در بهداشت و درمان و سلامت جامعه - نشریات علمی مربوط به غذا و تغذیه

- اصول کلی تغذیه - اهداف - تاریخچه و تعاریف - ترکیب شیمائی بدن

بخش دوم: مواد مغذی و منابع اصلی آنها (۷ ساعت)

کربوهیدراتها - چربیها - پروتئین

انرژی - تعریف - روشهای اندازه گیری و نیازهای انرژی - تعادل انرژی

- آب و املاح و ویتامین ها

توضیح اینکه تاکید می شود از کل وقت پیش بینی شده ۲ ساعت جهت " انرژی " و ۲ ساعت جهت تدریس " آب و املاح و ویتامینها " در نظر گرفته شود.

بخش سوم - شناخت غذا (۲ ساعت)

- گروههای غذائی (۲ ساعت)

- موارد استعمال و استفاده از جداول تغذیه ای R.D.A.W.H.O – F.A.O

- جداول مواد غذائی خام و پخته

بخش چهارم - شناخت فرهنگ، سنن و عادات غذائی منطقه ای در رابطه با وضع تغذیه فرد و جامعه و تنظیم برنامه غذائی (۲ ساعت)

- ابعاد مختلف عادات غذائی جامعه

- تنظیم برنامه غذایی
- نقش برنامه ریزی تغذیه اصولی (نقش دولت - سازمانهای ملی و بین المللی دست اندرکار غذا و تغذیه)
(باختصار

- نقش شیر مادر در تأمین نیازمندیهای غذائی نوزادان و شیرخواران (۱ ساعت)

بخش پنجم - تغذیه گروههای آسیب پذیر (۶ ساعت)

- نیازمندیهای تغذیه ای مادران در دوران بارداری و شیردهی
- نیازمندیهای تغذیه ای نوزادان و کودکان
- نیازمندیهای تغذیه ای سالمندان

بخش ششم - روشهای ارزشیابی وضع تغذیه (۴ ساعت)

- بررسی بالینی وضع تغذیه
- بررسی آنترپومتریک
- بررسی مصرف مواد غذائی
- بررسی شیمیائی
- بررسی اقتصادی - اجتماعی

بخش هفتم - بیماریهای ناشی از سوء تغذیه و نحوه پیشگیری از آن (۷ ساعت)

- مثلث بیماری زائی سوء تغذیه
- فقر پروتئین - انرژی (P.E.N) - کمخونیهای تغذیه ای (آهن - اسید فولیک ویتامین B) -
گواتراندمیک
- گزروفتالی - راشی تیسم - کمبود روی
- اسکوروبوت - بربری - پلاگر
- نمایش اسلایدهای مربوط بعلائم سوء تغذیه جهت دانشجویان

بخش هشتم - بهداشت مواد غذائی (۲ ساعت)

- اصول نگهداری مواد غذائی از نظر حفظ سلامت مواد مغذی - فرایند - اتلاف مواد غذائی
- مسمومیت های مواد غذائی

بافت شناسی

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری - عملی

پیشنیاز: ندارد

سرفصل دروس

الف - نظری (۵۱ ساعت)

بافت شناسی عمومی (۱۷ ساعت)

سلول و مقدمات بافت شناسی - بافت پوششی - بافت همبند خاص (سلولها ، رشته و ماده بنیادی) انواع بافت همبند (خون و لنف ، خونسازی ، غضروف و رشد آن ، استخوان ، استخوان سازی و ترمیم شکستگی ، مفصل) - بافت عضلانی - بافت عصبی دستگاه ، دستگاه اعصاب محیطی و انتهای اعصاب

بافت شناسی اختصاصی (۳۴ ساعت)

۱- دستگاه گردش خون

۲- دستگاه دفاعی : غده لنفاوی - طحال - تیموس - بافت های لنفوئید - پیوند بافتها

۳- پوست و ضمام آن

۴- دستگاه گوارش ، غدد بزاقی - دهان - دندان - زبان - حلق - مری - معده - روده ها و آپاندیس - کبد و کیسه صفرا - پانکراس صفاق

۵- دستگاه تنفس : بینی - سینوسها - حنجره - نای - ریه - جنب

۶- دستگاه ادراری تناسلی : کلیه - مجاری ادرار - مثانه - بیضه - مجاری منی بر - پروستات - تخمدان - رحم - لوله های رحم - واژن - و ولو

۷- غدد درون ریز

۸- دستگاه عصبی

ب - عملی (۲۴ ساعت)

نمایش لامهای مربوطه به بافتهای مختلف طبق برنامه ریزی گروه آموزشی مربوطه

فیزیولوژی ۱

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری (۶۸ ساعت)

پیشنیاز: بیوشیمی ، بافت شناسی ، آناتومی ۱

سرفصل دروس

۱- فیزیولوژی سلول و محیط آن (۱۴ ساعت)

هموستاز - بخشهای مایعی بدن (Fluid compartment) - ساختمان و فیزیولوژی غشاء سلول - مکانیسمهای ترانسپورت (انتقال فعال ، غیرفعال و تسهیل شده) - پتانسیل غشائی - فیزیولوژی غشاء بافتهای تحریک پذیر (عصب، عضله) - پتانسیل عمل و انتشار آن - پتانسیل عمل در تار عصبی - مقایسه پتانسیلهای عمل در عضله قلب ، عصب و عضلات مخطط و صاف - انقباض عضله مخطط - انقباض عضله صاف - پتانسیل عمل مرکب - هدایت در سیناپس (عصب با عصب ، عصب با عضله مخطط، عصب با عضله صاف) - فیزیولوژی ارگانهای سلول .

۲- فیزیولوژی عضله قلب (۹ ساعت)

آناتومی فیزیولوژی قلب - ویژگیهای عضله قلب (الکتریکی ، هدایتی ، تامین و مصرف اکسیژن) - مکانیک قلب (سیستول و دیاستول ، سیکل قلبی) - برون ده قلب - صداهای قلب - اعصاب خارجی قلب - اثر یونها و هرمنها بر روی قلب - خودکاری قلب و بافت ویژه انتقال تحریکات در قلب - الکتروکاردیوگرافی - روشهای ثبت آن و رابطه آن با مراحل مختلف تحریکات دهلیز و بطن - اشتقاقهای الکتروکاردیوگرام - محورهای اشتقاق - مثلث اینتهون - توجیه برداری - الکتروکاردیوگرام - بردار لحظه ای - محور الکتریکی متوسط قلب - اطلاعات کلی درباره وکتورکاردیوگرام - جریان صدمه - اختلالات ریتم قلب - مراکز نابجا - ضربانات

زودرس

۳- فیزیولوژی گردش خون (۲۰ ساعت)

قوانین فیزیکی گردش خون عمومی (مقاومت عروقی ، ویسکوزیته ، جریان خون در عروق ، فشار خون ، فشار بحرانی انسداد) - عوامل ایجاد کننده جریان خون (پمپ قلب ، مقاومت عروقی ، حجم خون) - گردش خون شریانی (فشار شریانی ، نبض شریانی و عوامل خون شریانی) - گردش خون مویرگی (تبادلات مویرگی ، فشارهای اسمتیک و هیدرواستاتیک در مویرگها ، قانون استارلینک)- گردش خون وریدی (اعمال انتقالی و ذخیره ای ، پمپ وریدی ، نبض وریدی مرکزی ، اندازه گیری فشار وریدی) تنظیم برونده قلبی و روشهای اندازه گیری آن (قوانین هترومتریک و هومئومتریک) - تنظیم عصبی فشار خون (رفلکسهای گردش خون شامل رفلکسهای گیرنده فشاری شیمیائی) - تنظیم هومورال گردش خون (نقش کلیه ، نقش هرمونها و یونهای موجود در خون) - تنظیم گردش خون در بافتهای اختصاصی (قلب ، مغز ، احشاء ، پوست ، عضلات)- گردش خون ریوی - جریان لنف - تأثیر فعالیتهای عضلانی بر سیستم قلب و گردش خون بطور کلی - شوک گردش خونی .

۴- فیزیولوژی تنفس (۱۲ ساعت)

آناتوموفیزیولوژی دستگاه تنفس - مکانیک تنفس (عضلات تنفسی ، فشار داخل حبابچه ای - فشار فضای جنبی) - قابلیت ارتجاع ریه و قفسه سینه - قابلیت پذیرش ریوی - نقش سرفاکتانت - کار تنفسی (کار ارتجاعی ، کار غیر ارتجاعی شامل کار ویسکوزیته ای و کار مجاری هوایی) - حجم و ظرفیتهای ریوی - حجم دقیقه ای - بازدم سریع در ثانیه - حداکثر شدت جریان میان بازدمی - حداکثر ظرفیت تنفسی - منحنی جریان ، حجم - فضای مردد و تهویه حبابچه ای - قوانین گازها در رابطه با انتقال آنها از غشاء واحد تنفسی - ترکیب و فشار گازهای داخل حبابچه ای - ترکیب گازهای خون وریدی مجاور حبابچه ها - تبادلات گازی بین حبابچه ها - نسبت تهویه به جریان خون - انتقال گازهای تنفسی در خون (یادآوری اهمیت هموگلوبین در انتقال گازهای تنفسی) - تبادلات گازی در بافتها - مرکز تنفس و قسمت‌های مختلف تشکیل دهنده آن - کنترل عصبی تنفس - کنترل هومورال تنفس - تنفس در شرایط غیرعادی (ارتقاعات ، فعالیت عضلانی ، تنفس جنین) - اعمال غیرتنفسی ریه ها .

۵- فیزیولوژی دستگاه گوارش و متابولیسم (۱۲ ساعت)

کلیات اعمال حرکتی دستگاه گوارش - جویدن و بلع - اعمال حرکتی معده - اعمال حرکتی روده باریک - حرکات روده بزرگ و ناحیه رکتوآنال و رفلکس اجابت مزاج - ترشح بزاق و گوارش شیمیایی در دهان - ترشح معده و تنظیم آن - گوارش معدی - ترشح اگزوکراین پانکراس و عمل گوارشی آن - ترشح صفرا - و عمل گوارشی آن - ترشح و گوارش روده ای - جذب در دستگاه گوارش - اعمال متابولیک کبد - تعادل رژیم غذایی - اثرات فیزیولوژیک ویتامینها .

فیزیولوژی ۲

تعداد واحد: ۵

نوع واحد: نظری - عملی

پیشنیاز: آناتومی ۲ - فیزیولوژی ۱

سرفصل دروس

الف - نظری (۶۸ ساعت)

۱- فیزیولوژی غدد درون ریز و دستگاه تناسلی (۲۰ ساعت)

مقدمه هرمن شناسی و مکانیسم عمل آنها - فیزیولوژی غده آدنوهیپوفیزو نورهیپوفیز - رابطه هیپوفیز با هیپوتالاموس - فیزیولوژی غده تیروئید - فیزیولوژی غده پاراتیروئید و متابولیسم کلسیم - لوزالمعده اندوکرین و تنظیم میزان قند خون - فیزیولوژی غدد فوق کلیوی (بخش قشری و بخش مرکزی) - فیزیولوژی تیموس و اپی فیز - فیزیولوژی تخمدان - فیزیولوژی سیکل ماهیانه - فیزیولوژی آبستنی و جفت - فیزیولوژی تفکیک جنسی - فیزیولوژی زایمان - فیزیولوژی رشد پستان و *** - فیزیولوژی یائسگی - فیزیولوژی بیضه - فیزیولوژی بلوغ در پسرها - فیزیولوژی پروستاگلاندینها .

۲- فیزیولوژی کلیه و تنظیم مایعات بدن (۱۰ ساعت)

آنموفیزیولوژی کلیه - گردش خون کلیوی - ساختمان نفرون - فیلتراسیون گلومرولی و اندازه گیری آن - مکانیسمهای توبولی برای جذب و دفع مواد مختلف - گلیرانس پلاسما - مکانیسمهای کلیوی برای رقیق و غلیظ کردن ادرار - مکانیسم خود تنظیمی گردش خون کلیوی - مقایسه ترکیبات ادرار و خون - کنترل حجم مایع خارج سلولی و غلظت الکترولیتها در آن - مکانیسم ادرار کردن.

۳- فیزیولوژی تنظیم PH خون شریانی (۴ ساعت)

تعریف PH - فرمول هندرسن سلباخ - انواع اسیدوز ، آلكالوزمکانسیسمهای جبرانی - اثر بافرهای خون - بافرهای مایع خارجی سلولی - بافرهای داخل سلولی - نقش دستگاه تنفس در تنظیم PH - نقش کلیه در تنظیم PH

۴- فیزیولوژی خون (۶ ساعت)

فیزیولوژی بافتهای خونساز و مراحل خونسازی - فیزیولوژی گلبولهای قرمز - بحث کامل درباره هموگلوبین و نقش آن در حمل گازها - فیزیولوژی گلبولهای سفید - فیزیولوژی پلاکتها و مکانیزم انعقاد خون - فیزیولوژی پلاسما و لنف.

۵- فیزیولوژی دستگاه عصبی (۲۸ ساعت)

فیزیولوژی حسهای پیکری - فیزیولوژی نخاع شوکی - فیزیولوژی تنه مغزی - فیزیولوژی مغز میانی - فیزیولوژی عقده های قاعده ای - فیزیولوژی مخچه - کنترل تعادل و حرکت و وضعیت بدن در فضا - فیزیولوژی تالاموس - فیزیولوژی هیپوتالاموس - فیزیولوژی قشر مغز - یادگیری و حافظه و رفلکسهای شرطی - سیستم فعال کننده مشبک - سیستم لمبیک - سیستم عصبی خودمختار (اوتونوم) - امواج مغزی - تنظیم درجه حرارت بدن - مایع مغزی نخاعی - فیزیولوژی چشم - فیزیولوژی گوش - فیزیولوژی چشائی و بویائی .

ب- عملی (۳۴ ساعت)

ژنتیک

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری (۳۴ ساعت)

پیشنیاز: بیوشیمی ، بافت شناسی

سرفصل دروس :

- ۱- تاریخچه ، تحولات و اهمیت کاربردی و بالینی ژنتیک پزشکی
- ۲- تعاریف و اصطلاحات مهم و رایج
- ۳- قوانین مندل
- ۴- اصول توارث صفات اتوزومی غالب
- ۵- اصول توارث صفات اتوزومی مغلوب
- ۶- اصول توارث صفات وابسته به جنس **Linked**
- ۷- اپیستازی ، چگونگی و نقش آن در توارث صفات
- ۸- ژنهای کشنده (**Lethal**) و نیمه کشنده و فراوانی و انواع و اهمیت آنها
- ۹- ژنهای مؤثر از جنس (**sex infaluenecce**) و محدود به جنس (**sex limited**)
- ۱۰- ساختمان ، وظیفه و نقش ژن
- ۱۱- ژنهای ساختمانی و نقش آنها در کنترل حیات سلول
- ۱۲- چگونگی و مکانیسم **expression** ژن و علل **variation** در آن
- ۱۳- نقش **penetration** در پیدایش بیماریهای ژنتیک و مکانیسم و علل آن
- ۱۴- مرتاسیون و مکانیسم پیدایش آن
- ۱۵- تشابهات و اختلافات پروکاریوتیکها و یوکاریوتیکها
- ۱۶- سیکل حیاتی سلول در رابطه با ژنها و کروموزومها
- ۱۷- ساختمان و اهمیت کروماتین جنسی مونث و مذکر
- ۱۸- ساختمان کروموزم

- ۱۹- مراحل تقسیم با کاهش کروموزمی و اهمیت و نقش آن در تبادلات ژنتیکی
- ۲۰- مقایسه spermatogenesis و oogenesis در انسان از نظر مسائل مربوط به کروموزمها
- ۲۱- چگونگی و مکانیسم linkage and crossing over و نقش آن در انتقال خصوصیات ژنتیکی قدیم و جدید به فرزندان
- ۲۲- نسبتهای جنسی (sex ratio) و رابطه آن با expression بیماریها و اختلالات ژنتیک
- ۲۳- فهرست بیماریهای مهم ژنتیکی غالب - مغلوب و وابسته به جنس در انسان
- ۲۴- مکانیسم های کنترل ژن و فعالیتهای مربوطه در رابطه با زمان و محل
- ۲۵- geno families در انسان
- ۲۶- ژنتیک جمعیت ، قانون هاردی و اتبرگ - موتاسیونهای جدید و حفظ فرکانس و تعادل ژن - gene pool و علل ژنتیکی تشابهات در نژادها و تبادل مختلف
- ۲۷- سیستم توارث سیتوپلاسمی و نقش آن در انتقال ژنتیکی و مقاومت
- ۲۸- سیتوژنتیک و مسائل مربوط به آن از جمله : اصول مطالعه در انسان - انواع ناهنجاریهای تعدادی و ساختمانی کروموزومها - اصول تهیه کاریوتیپ ، مکانیسم پیدایش ناهنجاریهای کروموزومی و علل آن ، انواع مهم ناهنجاریهای کروموزومی در انسان ، و بندینگ و اهمیت کاربردی آن.
- ۲۹- جنسیت فرد و نقش کروموزمهای ایکس و ایگرگ در جنسیت فرد و نقش متقابل هرمونها ، کروموزومها و ژنها در پیدایش جنسیت ژنتیکی (genetic sex) و فنوتیپی و رفتاری
- ۳۰- اصول ژنتیکی تشخیص بیماریهای ارثی از غیرارثی
- ۳۱- دوقلوها و چندقلوهای متشابه و غیرمتشابه و اهمیت ژنتیکی آن در تعیین متقابل عوامل ژنتیکی و عوامل محیطی براساس concordance و discordance
- ۳۲- ایمونوژنتیک شامل : رابطه ژنها با سیستم ایمنی ، توارث گروههای اصلی و فرعی و اره‌اش خون ، سیستم H L A و اهمیت ژنتیکی آن و بیماریهای مربوط به سیستم ایمنی
- ۳۳- شجره نامه (pedigree)
- ۳۴- هم خونی ، ازدواجهای فامیلی و مضرات و فوائد ژنتیکی
- ۳۵- ژنتیک مولکولی (Molecular Genetics)

میکروشناسی و ویروس شناسی

تعداد واحد: ۵

نوع واحد: نظری - عملی

پیشنیاز: فیزیولوژی ۲

سرفصل دروس

الف - نظری (۶۰ ساعت)

اصول باکتری شناسی (۱۵ ساعت)

- ۱- تعریف و طبقه بندی باکتریها
- ۲- اختلاف اوکاریوتها و پروکاریوتها
- ۳- تعریف و تقسیم باکتری شناسی
- ۴- تاریخچه باکتری شناسی
- ۵- شکل و اندازه و ساختمان تشریحی باکتریها
- ۶- ترکیب شیمیائی و تولید مثل باکتریها
- ۷- طرز مطالعه باکتریها
- ۸- دوره های حیاتی باکتریها
- ۹- تغییرات باکتریها : منوتیپیک ، ژنوتیپیک و غیره
- ۱۰- متابولیسم باکتریها
- ۱۱- اثر عوامل فیزیکی روی باکتریها
- ۱۲- اثر عوامل شیمیائی روی باکتریها
- ۱۳- اثر مواد ضد میکروبی روی باکتریها
- ۱۴- اکزولوز باکتریها
- ۱۵- اپیدمیولوژی باکتریها
- ۱۶- بیماریزائی باکتریها
- ۱۷- دفاع بدن در مقابل باکتریها

باکتریشناسی سیستماتیک (۳۰ ساعت)

- ۱- میکروکوکاسه ها : استافیلوکوک
- ۲- استرپتوکوکاسه ها : استرپتوکوک ، پنوموکوک
- ۳- نایسریاسه ها
- ۴- ویونلاسه ها : کونوکوک مننگوکوک ، ویونلا
- ۵- باسیلاسه ها : باسیلوسها ، کلوستریدیومها
- ۶- لاکتوباسیلها
- ۷- آکتی نومبسنالها : کورینه نورمها ، میکوباکتریومها ، آکتینومیست ها ، نوکاردیا
- ۸- آنتروباکتریاسها : سالمونلاها ، شیکلاها ، اشیریشیاها : پروتئوسها ، کلبسیلا ، سیتروباکتر ، ادواردسیلا ، ابروینا
- ۹- پسودمونالها
- ۱۰- بروسلاها ، پرسیناها ، دمونیارسها ، برده تلاها ، آلكالی ژنس ، آکروموباکتر
- ۱۱- باکترئیدیاسها : باکترئیدها ، لوزوباکتریونها ، لیپوتریکیا
- ۱۲- ویبریوناسیدها
- ۱۳- اسپیریلاسیدها
- ۱۴- اسپیروگاسیدها : اسپیروکت ها ، بورلیاها ، لپتوسپیرها
- ۱۵- میگوپلاسماها
- ۱۶- ریکنزیها
- ۱۷- کلامیدیاسه ها

کلیات ویروس شناسی

- ۱- تعریف و تاریخچه
- ۲- ساختمان
- ۳- خواص ویروسها
- ۴- تکثیر ویروسها
- ۵- روابط بین ویروسها و سلول میزبان
- ۶- روشهای تشخیص بیماریهای ویروسی

۷- باکتریوفازها

۸- داروهای ضد ویروسی

۹- طبقه بندی ویروسها

ویروس شناسی سیستماتیک

۱- ویروسهای گروه تبخال

۲- پیکوناویروسها

۳- پاکس ویروسها

۴- آدنوویروسها

۵- آریوویروسها

۶- دیکوویروسها

۷- ویروسهای هپاتیت

۸- هاری

۹- ویروسهای مولد سرطان

تذکر: ویروس شناسی سیستماتیک به همراه کلیات ویروس شناسی جمعاً در ۱۵ ساعت تدریس می‌گردد.

ب- عملی (۵۱ ساعت)

۱- آشنایی با میکروسکوپ و وسایل آزمایشگاه میکروبی شناسی

۲- استریلیزاسیون

۳- طرز تهیه محیط های کشت میکروبی

۴- طرز کشت و جدا کردن باکتریها

۵- طرز تهیه گسترش و رنگ آمیزی باکتریها و دیدن تحرک آنها

۶- آزمایش ریز بینی و کشت انواع استافیلوکوکها و تشخیص استافیلوکوک بیماریزا از غیر بیماریزا - (کوآگ.لاز

، تخمیر مانتیول ، تست فسفتاز و غیره) - آنتی بیوگرام

۷- آزمایش ریز بینی و کشت استرپتوموکوک ، مطالعه انواع همولیز و سایر آزمایشهای مربوط به آنها (حل شدن

صفرا ، تست اپتوکین ، تخمیر اینولین ، باسیتراسین و غیره)، آزمایش ریزبینی لاکتوباسیل .

- ۸- مطالعه فیسریاسه ها (گونوکوک و منگوکوک ، آزمایش ریزبینی و کشت نیسریاهای بیماریزا و تخمیر قندها ، تست اکسیداز و سایر آزمایشهای مربوط به آنها)
- ۹- راههای مطالعه آنتروباکتریها و پیوسیانیک (آزمایش ریزبینی و کشت بر روی محیطهای افتراقی ، انتخابی و غنی کننده و تفسیر آنها ، رنگ آمیزی فلاژلها)
- ۱۰- آزمایش ریزبینی و کشت تشخیص انواع برسینا ، بروسلاها ، هموفیلرمها ، برده تلا
- ۱۱- مطالعه انواع ویبریونها (مشاهده میکروسکوپی و کشت و انجام تست های بیوشیمیایی و تشخیص افتراقی انواع ویبریونهای بیماریزا)
- ۱۲- آزمایش ریزبینی و کشت باسیل دیفتتری و دیفتروئیدها ، رنگ آمیزی گرم ، آلبرت یانایسر، انجام تست های بیوشیمی و تست ویروولانس باسیل دیفتتری (لازم است برای کشت دیفتتری از محیطهای سرم منعقد ، تلوریت دوپتاس ، تنزدال و ژلوزخون دار استفاده نمایند) - مطالعه لیستریا و اربزیپلوتریکس
- ۱۳- باسیلاسه ها : مطالعه و کشت باسیل ثارین و بعضی کلوستریدیومها - رنگ آمیزی اسپر سیاه زخم (مولر یا ملاشیت و یا غیره ...) ، انجام تستهای بیوشیمیایی ، مطالعه سایر باکتریهای بیهوازی
- ۱۴- میکوباکتریاسه : مطالعه باسیل کوخ و جذام ، رنگ آمیزی زیل نلسن ، تلقیح به حیوان حساس ، مطالعه و کشت سایر آکنیومیست ها
- ۱۵- اسپیروکتلسیه ها : مطالعه ویروسی بورلیا ، تریونم ، لپتوسیرا و اسپریل ونان
- ۱۶- مطالعه سایر باکتریها از قبیل مایکوپلازما ، ریکتیزیا ، کلامیدیا و غیره ...
- ۱۷- روشهای مختلف شمارش باکتریها
- ۱۸- کارهای عملی مربوط به ویروسها

تذکرات

- ۱- باید توجه داشت که اجرای این برنامه باید در دو روز متوالی بوده و نباید فقط مجموع ساعات هفته را در یک روز گنجانند . زیرا نتایج کار انجام شده در یک روز قابل بررسی در همان روز نیست.
- ۲- مدرسین با امکانات خود برنامه را تطبیق خواهند داد .
- ۳- لازم است چند جلسه در پایان کار عملی اختصاص به رفع مشکلات و بحث و تبادل نظر و احیاناً تمرینات مجدد داده شود و پس از آن امتحان به عمل آید.

بهداشت عمومی ۳- بهداشت خانواده و امور جمعیتی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری (۲۴ ساعت)

پیشنیاز : اصول خدمات بهداشتی

سر فصل دروس :

- ۱- کلیات اکولوژی انسانی (تعریف و قلمرو و مطالعات و مسائل مطروحه در اکولوژی انسانی، محیط زیست انسانی) ۱ ساعت
- ۲- محیط اجتماعی انسان (تعریف جامعه، اجتماع و جمعیت با تأکید بر اهمیت و نقش خانواده و خانوار دریافت و ساخت اجتماعی) ۱ ساعت
- ۳- کلیات جمعیت شناسی (جمعیت و ساختار جمعیت، روندهای تغییر جمعیت) ۱ ساعت
- ۴- سیاستهای جمعیتی و تنظیم خانواده ۱ ساعت
- ۵- تعریف ودامنه خدمات جامع بهداشت خانواده ۱ ساعت
- ۶- شاخص های مهم در بهداشت خانواده و روند آنها در ایران (میزان مولیه باروری ازدواج، مرگ و میر، امید به زندگی) و میزان رشد جمعیت و تغییرات آن ۱ ساعت
- ۷- بهداشت و مراقبتهای پیش از ازدواج و قبل از دوران بارداری و آماده سازی جهت شیردهی ۱ ساعت
- ۸- کلیات حاملگی، علائم بارداری، بهداشت و مراقبتهای دوران بارداری و آماده سازی مادر برای شیردهی موفق و تأثیر آن بر سلامت مادر و نوزاد و کاهش مرگ و میر آنان ۱ ساعت
- ۹- کلیات بهداشت و مراقبتهای حین زایمان پس از زایمان و دوران شیردهی ۱ ساعت
- ۱۰- بارداریها و نوزادان آسیب پذیر (با احتمال مخاطره) ۱ ساعت
- ۱۱- تنظیم خانواده و جنبه های کلینیکی آن ۲ ساعت
- بهداشت و مراقبت نوزادان طبیعی و نارس و سایر نوزادان آسیب پذیر به دوبند جداگانه
- ۱۲- الف- بهداشت و مراقبت نوزادان طبیعی با تأکید بر هم اتاقی مادر و کودک ۱ ساعت
- ب- بهداشت و مراقبت نوزادان نارس و آسیب پذیر ۱ ساعت
- ۱۳- تغذیه نوزاد و شیرخوار، شامل: ۴ ساعت
- فوائد شیرمادر ۱ ساعت
- تغذیه طبیعی نوزاد و شیرخوار (شیرمادر و غذای تکمیلی) ۲ ساعت
- تغذیه مصنوعی و زبانهای آن ۱ ساعت
- ۱۴- رشد و تکامل در دروان نوزادی شیرخوارگی و کودکی و چگونگی تشخیص روند رشد و تکامل طبیعی ۲ ساعت

- ۱۵- ایمن سازی ۱ ساعت
- ۱۶- بهداشت دوران قبل از مدرسه ۱ ساعت
- ۱۷- بهداشت کودکان سنین مدرسه (با تمام شرح) ۴ ساعت
- ۱۸- کودک معلول ۲ ساعت
- ۱۹- مسائل اجتماعی نوجوانان در شهر و روستا ۲ ساعت
- ۲۰- بهداشت دوران سالمندی ۱ ساعت

ایمونولوژی

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری - عملی

پیشنیاز: فیزیولوژی ۱

سرفصل دروس

الف - نظری (۴۳ ساعت)

۱- کلیات ایمونولوژی

۲- خواص و صفات آنتی ژنها : طبیعی ، مصنوعی ، پروتئینی ، هاپتن ها ، سموم و اتوآنتی ژنها ، آلرژنها

۳- سلولهای صلاحیت دار و اعضای لنفاوی :

- لنفوسیت های B و T پلاسموسیتها ، منوسیتها ، ماکروفاژها ، سلولهای پلاستیک و رتیکولاندونلیال

۴- ایمنوگلوبولین ها :

- ساختمان

- انواع IgE , IgD , IgA , IgM , IgG

- ژنتیک ایمونوگلوبین ها

- تولید ایمونوگلوبین ها

۵- کمپلمان و اجزاء آن :

- ساختمان و پیدایش

- روش های فعال شدن

- کمبودهای ارثی و بیماریهای بازدارنده

۶- پاسخ های غیراختصاصی : انفلاماسیون ، فاکوسیتوز

۷- مکانیزم پدیده های مقاومت بدن : طبیعی ، مادرزادی ، اکتسابی (فعال و غیر فعال و آداپتیا انتقالی)

۸- واکنش های آنتی ژن و آنتی بادی

۹- افزایش حساسیت زودرس

۱۰- سیتوتوکس سیته ، ایمونوهمولیز و ایمونوسیتولیز

۱۱- ایمونو کمپلکس ها

۱۲- حساسیت دیررس ، واسطه های بیولوژیک در ایمنی سلولی

۱۳- ایمونوژنتیک (HLA)

۱۴- ایمونوهماٹولوژی : گروههای خونی ، انتقال خون و ناسازگاریهای مادر و جنین

۱۵- تولرانسر در ایمنی

۱۶- اتوایمونیتیه : مکانیزم ، تشخیص و درمان

۱۷- ایمونولوژی سرطان :

- فاکتورهای موجود در ایجاد *** سرطان

- تشخیص هومورال و سلولی

- ایمونواستیمولاسیون

- درمان و ایمونولوژی

۱۸- ایمونوسوبرسورها : بیولوژیک ، ایمنولوژیک ، شیمیائی

۱۹- ایمونولوژی بیماریهای عفونی : باکتریائی ، انگلی ، ویروسی

۲۰- کمبودهای ایمنی

ب- عملی (۱۷ ساعت)

کارهایی که باید توسط خود دانشجو انجام گیرد :

۱- پریسپیناسیون در لوله و درژال

۲- آکلوتیناسیون میکربی : رایت یا ریدال

۳- آکلوتیناسیون خونی

۴- آزمایش فلوکولاسیون

کارهاییکه بصورت هموانستراسیون باید انجام گیرد :

۱- الکتروفورز و ایمونوالکتروفورز

۲- تست کومبس

۳- کراس ماج

۴- تیتراز کمپلمان

انگل شناسی و قارچ شناسی پزشکی

تعداد واحد: ۴ واحد

نوع واحد: نظری - عملی

پیش نیاز: ایمنی شناسی

سرفصل دروس:

الف- نظری (۴۳ ساعت)

۱- تک یاخته ها (۱۳ ساعت)

مطالبی با تکیه بر خصوصیات کلی، مورفولوژی، چرخه زندگی، پاتوژنز، علایم بالینی، روشهای تشخیص آزمایشگاهی، کنترل و پیشگیری و درمان بیماریهای ناشی از:

- انگل های مولد مالاریای انسانی (پلاسمودیم ویواکس، فالسیپارم، ملاریه اووال)
- بابزیاها

- تاژکداران خونی نسجی: لیشمانیا تروپیکا، دونووانی و برازیلینسیس - تریپانوزوماها
- توکسوپلازما گوندى

- تاژکداران روده ای حفره ای: ژیاردیلامبلیا و سایر تاژکداران گوارشی - تریکوموناس واژینالیس و تناکس

- مژه داران: (بالانتیدیم کلی)

- آمیب ها: آنتامباهیستولیتیکا - آنتامبادیسپار - آمیب های بازندگی آزاد و سایر آمیب های دستگاه گوارش)

- سارکوسیتیس - ایزوسپوراهومینیس و بلی - کریپتوسپوریدیوم

- میکروسپوریدیها (انتروسیتوزون - انسفالیتوزون)

۲- کرمها (۱۳ ساعت)

مطالبی با تکیه بر خصوصیات کلی، مورفولوژی، چرخه زندگی، پاتوژنز، علایم بالینی، روشهای تشخیص آزمایشگاهی، کنترل و پیشگیری و درمان بیماریهای ناشی از:

- تروماتودها

کبدی: فاسیولاها - دیکروسلیوم - کلونورکیس - اپیس تورکیس

روده ای: فاسیولوپسیس - هتروفیس - متاگونیموس

ریوی : پاراگونیموس

خونی : انواع شیستوزوماهای انسانی ، زئونوز و پرندگان

- سستوها

تניהا : ساژیناتا - سلیوم - مولتی سپس - اکینوکوک

هیمنولپیس نانا و دیمی نوتا

دیپلیدیم

دیفلوتریوم

- نمادتوها

روده ای : آسکاریس - اکسیور - تریکوسفال - تریشین - کرمهای قلابدار - استرونژیلوئیدس -

تریکوسترنژیلوس

خونی نسجی : دراکونکولوس - فیلرها

لاروهای مهاجر: احشایی و پوستی

۲- انگل شناسی پزشکی نوا - براون

منابع درسی: ۱- انگل شناسی پزشکی مارکل - ووگ

۳- قارچ ها (۹ ساعت)

- قارچهای ساپروفیت (پنی سیلیوم، آسپرژیلوس، موکور، کلادوسپوریوم، آسکوپولاریوپسیس، فوزاریوم،

استرپتومایسس، رودوتورولا)

- بیماریهای قارچی سطحی (مالاسزیا فورفور، کورینه باکتریوم مینوتیسیما ، آسپرژیلوس ، کاندیداها)

- بیماریهای قارچی جلدی (اکتوتریکس ، آندوتریکس، فاووس ، میسلیوم ، آرتروسپور ، میکروسپوروم ،

تریکوفیتون ها ، اپیدرموفیتون)

- بیماریهای قارچی زیرجلدی (اکتینومایکوتیک مایستوما ، یومایکوتیک مایستوما)

- بیماریهای قارچی مخاطی (کاندیدا البیکانس و سایر کاندیداها)

- بیماریهای قارچی احشایی (کریپتوکوکوس نئوفورمنس ، هیستوپلاسما کپسولاتوم ، انواع آسپرژیلوس

ها و نوکاردیا استروئیدس)

- بیماریهای قارچی فرصت طلب

- عفونتهای قارچی بیمارستانی

- پنوموسیستیس کارینی

منابع درسی: قارچ شناسی پزشکی جامع (دکتر فریده زینی، دکتر سیدامیرعلی مهبد و دکتر مسعود امامی)

۴- حشره شناسی پزشکی (۸ ساعت)

خلاصه ای از بیولوژی - مرفولوژی - اهمیت پزشکی و کنترل:

- دوبلان :

خانواده کولیسیده

. آنوفلهای ناقل مالاریا در کشور

. سایر کولیسینه های ناقل اربوویروسهای مهم (تب زرد - تب دانگ)

خانواده پسیکودیده (فلبوتومهای ناقل لیشمانیوز جلدی و احشائی در کشور)

خانواده سیمولیده (ناقلین کوری رودخانه)

خانواده تابانیده (تابانوس - کریزوپس - هماتوپوتا)

خانواده موسیده (مگس خانگی)

خانواده گلوسینیده (مگس های تسه تسه)

مگسهای مولد میاز

- شپشها (سر - بدن - عانه)

- ساس سیمیسیده

- کک (ناقلین طاعون)

- سوسری ها

- کته های سفت و نرم - مایت

- بندپایان سمی و زهردار یا آلرژی زا (حشرات نیش زن - سوسکهای تاول زا - عقربها)

منابع درسی:

سرفصل دروس :

ب- عملی (۵۱ ساعت)

۱- انگل شناسی (تک یاخته شناسی و کرم شناسی)

آموزش:

- نمونه برداری صحیح خون ، مدفوع ، ادرار و نمونه های پوستی
- موادنگذارنده نمونه مدفوع و نحوه ارسال به آزمایشگاه
- نحوه تهیه لام مرطوب از نمونه های تازه و نگهداری شده مدفوع در نگهدارنده
- روش های تغلیظ (رسوبی و شناورسازی)
- روشهای رنگ آمیزی مدفوع (ذیل نلسون - تری کروم)
- تهیه گسترش نازک و ضخیم خون بخصوص برای تشخیص مالاریا و بابزیا
- طرز تهیه ی بافی کوت بخصوص برای آزمایش فیلرها
- روش های رنگ آمیزی خون (گیسا - رایت)
- نمونه برداری از زخم سالک ، تهیه ی گسترش و رنگ آمیزی
- انجام آزمایشات سرولوژیک ELISA و DAT برای توکسوپلازما و لیشماریا
- انجام آزمایش PCR برای تشخیص انگلها (ایشماریا)
- مطالعه میکروسکوپی تک یاخته های با اهمیت و مراحل تخم ، لارو و بالغ کرمها

۲- قارچ شناسی

آموزش

- روشهای تشخیص آزمایشگاهی
- نمونه برداری از قارچ های پوستی
- آزمایش مستقیم
- کشت قارچهای ساپروفیت و بیماریزا

۳- حشره شناسی

شناسایی مورفولوژیک :

- پشه های بالغ خانواده کولیسیده (شناسایی جنس آنوفل از سایر کولیسینه ها)
- لارو پشه های آنوفلینه از کولیسینه
- شپش سر و بدن
- ساس تختخواب
- کک
- مایت اسکابیئی
- کنه های سخت و نرم

تذکر مهم: سه جلسه تحت عنوان *early clinical exposure* به سرفصل عملی اضافه شود و در کلینیک بخش عفونی با همکاری اساتید بالینی متخصص عفونی ارائه گردد.

تعداد واحد: ۵

نوع واحد: نظری - عملی

پیشنیاز: میکروشناسی - ایمنی شناسی

سرفصل دروس

الف - نظری (۶۰ ساعت)

۱- تعریف تاریخچه و اهمیت پاتولوژی - طرز نامگذاری بیماریها

۲- آسیب و مرگ سلولی :

دژنر سانس هیدروپیک - دژنر سانس چربی - دژنر سانس هپالین - مهار سنتز پروتئین - مهار سنتز RNA ,

DNA عوامل فیزیکی - شیمیائی - ایسکمیک - ایمونولوژیک و بیولوژیک مولد آسیب سلولی

نیکروز سلولی و انواع مختلف آن - کالسیفیکاسیون پاتولوژیک

مرگ جسمانی یا مرگ تمام بدن و علائم قطعی آن

۳- التهابات و تورم نسجی :

انواع التهابات حاد ، تحت حاد و مزمن

التهابات اختصاصی و غیر اختصاصی

مکانیسم بوجود آمدن التهاب و مرحله بحرانی التهاب حاد

علائم ماکروسکوپی و میکروسکوپی التهاب

مایعات و سلولهای التهابی

نتیجه نهائی التهاب

رویش مجدد بافتهای آسیب دیده یا رژنر سانس

التیام زخم

راکسیونهای عمومی بدن به هنگام التهاب

عوامل موثر در استعداد پذیرش عفونتها

۴- اختلال رشد و دیفرانسیاسیون سلولی :

تعریف دیفرانسیاسیون و دیفرانسیاسیون

آتروفی و انواع ریاست محترم مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی“

هیپرتروفی و چاقی

هیپوپلازی و آپلازی

هیپوپلازی و علل بوجود آورنده آن - فوق هیپوپلازی و نئوپلازی

متاپلازی و انواع آن

دیفیلازی ، آناپلازی و نئوپلازی

۵- کلیات درباره تومورها و سلولهای نئوپلاستیک خوش خیم و بدخیم

خصوصیات سلولهای نئوپلاستیک

طبقه بندی و نامگذاری تومورها

فرق بین تومورهای خوش خیم و بدخیم

عوامل سرطان زا و علل سرطان

بحث کلی درباره نئوپلاسم گیاهان و حیوانات

مراحل قبل از سرطان

درجه بندی بدخیمی سلولها و مراحل پیشرفت سرطان

عوامل موثر در بیماران سرطانی

علت مرگ در بیماران سرطانی

شیوع سرطانها و پیشگیری از سرطانها

راههای تشخیص سرطانها

سندرمهای پارائتوپلازیک

صفات کلی تومورهای شایع بدن

راههای درمان سرطانها

۶- اختلالات توزیع خون و مایعات در بدن - ترومبوز آمبولی و انفارکتوس

پرخونی موضعی یا احتقان ، پر خونی عمومی یا بلتور - کم خونی موضعی

ایسکمی و کم خونی عمومی یا آنمی

توزیع طبیعی مایعات - توزیع غیر طبیعی مایعات - ادم یا خیز و انواع آن

خونریزی ها و هموستاز

شوک و دزهیدراتاسیون

ترومبوز - آمبولی

انفارکتوس و کافکون

۷- بیماریهای حاد و مزمن باکتریال - ریکتزیا - ویرال - قارچی و امام رضا (ع) نگلی :

ضایعات عفونت های ماده استفیلوکوکسیک - استرپتوکوکسیک - پنوموکوکسیک و مننگوکوکسیک - عفونت

دیفتری - سیاه سرفه - حصبه - اسهال باسیلی - وبا - طاعون و سیاه زخم

ضایعات باکتریال اختصاصی مانند سل - سیفلیس - جذام - سارکوئسوز و لنفوکرانولومها

ضایعات حاصله از ریکتزیها

ضایعات ویروسی جلدی - احشائی - چشمی و عصبی

عفونتهای قارچی سطحی و عمقی

بیماریهای حاصله از پارازیت ها (پروتوزوئرها و متازوئرها)

۸- ضایعات فیزیکی و شیمیایی و ضایعات مربوط به بالا رفتن سن :

ضایعات مکانیکی - حرارتی - اشعه نوری - انرژی الکتریکی و اشعه یونیزات

اتوکسی ها و دیپوکسی ها

مسمومیت ها

ضایعات مربوط به پیری

۹- پیگماز تاسیون بافتها و بیماریهای متابولیک :

هموگلوبین و پیگمانهای حاصله از تجزیه آن - بحث کلی درباره هموکرویاتوز - یرقان پورفیرین ها و پورفیری

ها

ملاتوز - انتراکوز - خال کوبی - فنیل کتونوری و ارژیری

نقرس - دیابت قندی - بیماریهای انباشتی - گلیکوژن و چربی

ضایعات حاصله از فقر مواد غذائی

۱۰- بیماریهای حاصله از اختلالات کروموزومی و ژنتیک :

کاریوتیپ طبیعی

بیماریهای اتوزومی

بیماریهای مربوط به کروموزمهای جنسی

کلیات درباره بیماریهای ژنتیک

رابطه انومالی کروموزومی و سرطان

۱۱- بیماریهای ایمونولوژیک

بحث کلی درباره راکونهای ایمونولوژیک

سیستم ایمنی بدن

آنتی بادیهای دومورال و سلولی و ضایعات بالینی حاصله از راکسیونهای

ایمونولوژیک

تحمل ایمونولوژیک و بیماریهای اترايون

اساس طبقه بندی بیماریهای ایمونولوژیک

کلیات در مورد جلوگیری و درمان بیماریهای ایمونولوژیک

۱۲- پیوندهای بافتی و چگونگی رد پیوند :

نامگذاری پیوندها

انتخاب بهترین پیوند

علت پیوند

طریق تخفیف راکسیون میزبان برای پذیرش پیوند

۱۳- کلیات درباره بیماریهای زن آبستن :

اعمال غیرعادی جفت و آبستنی های نابجا و ناهنجاریهای جفت

اختلالات بند ناف و *** آمنوتیک

نئوپلاسم های مربوط به آبستنی

عوارض مربوط به زایمانهای مشکل

۱۴- کلیات درباره بیماریهای جنین و نوزاد :

بیماریهایی که قبل از تولد باعث مرگ جنین میشوند

بیماریهایی که در موقع زایمان یا دوران نوزادی بوجود می آیند

نارس بودن و یا زیاد رس بودن نوزاد

بیماری همولست نوزاد

ب- عملی (۵۱ ساعت)

راهنمائی درباره کارهای عملی و اصول هیستوتنیک :

دژنرسانس هیدروبییک و دژنرسانس چربی - دژنرسانس هیالین - ونکروز سلولی - التهاب حاد - التهاب مزمن

- بافت گرانولاسیون - سیکاتریس زخم

کرانولیمپلی ملی و سارکوئیدی - ضایعات قارچی سطحی و عمقی

ضایعات ویروس پوستی و احشائی - ضایعات پروتوزوئرها

احتقان حاد و مزمن - ترومبوز و آمبولی - انفارکتوس و **

آتروفی و هیپرتروفی - هیپرپلازی و هیپوپلازی - متاپلازیها

مقایسه سیتولوژی خوش خیم و بدخیم

پاپیلوم و کارسینوم - آدنوم و آدنوگارسینوم

لیپوم و ایبوسارکوم - فیبروم - و نیتروسارکوم - لبومیوم و لبودیوسارکوم

آنژیوم و آنژیوسارکوم - استئوم و استئوسارکوم - کندروم و کندروسارکوم - مول و کوریوکارسینوم

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری (۲۴ ساعت)

پیشنیاز: بافت شناسی

سرفصل دروس

الف - جنین شناسی عمومی

- ۱- تکامل سلولهای جنینی - کامتوژنز
- ۲- تکامل جنین در هفته اول : لقاح - زایگوت
- ۳- تکامل جنین در هفته دوم : لانه گزینی - تکامل تکیه جنین ساز
- ۴- تکامل جنین در هفته سوم : گاسترولاسیون
- ۵- تشکیل جنین از هفته چهارم تا هشتم : دوره آموزشی تشکیل سه لایه جنینی
- ۶- تشکیل جنین از ماه سوم تا نهم (دوره فعال)
- خصوصیات دوره فعال - تکامل ضمام جنین (کمبود آب - بند ناف - جفت)
- ۷- بیماریهای مادرزادی

ب- جنین شناسی اختصاصی

- ۱- کلیات - تکامل مزودرم پاراکسیال و نونوکورد - تکامل سیرمیت ها (انکلسست عضلات ، تکامل اندامهای فوقانی و تحتانی)
- ۲- تکامل مزودرم واسطه ای : تکامل دستگاه ادراری (تشکیل کالبد حقیقی ، مثانه پیشابراه ، ناهنجاریهای دستگاه ادراری)
- ۳- تکامل دستگاه تناسلی : تعیین جنس ، مراحل مختلف تکامل جنسی ، ناهنجاریهای دستگاه تناسلی
- ۴- دستگاه گردش خون : تکامل قلب ، تکامل شریانها ، تکامل وریدی ، ناهنجاریهای قلب و عروق
- ۵- تکامل آنتوپلاست : تکامل دستگاه گوارش (تشکیل لوله گوارش ، تکامل پانکراس ، تکامل کلواک)
ناهنجاریهای آنورکنال
- ۶- تکامل صورت و بینی ، نلکاول کام ، تکامل دندانها

- ۷- تکامل اکتوپلاست : تکامل لوله عصبی اولیه ، ناهنجاریهای دستگاه عصبی
- ۸- تکامل دستگاه عصبی خودکار : تکامل سیستم سمپاتیک و پاراسمپاتیک
- ۹- تکامل اعضاء حسی : تشکیل پلاکودهای حسی ، تکامل چشم ، تکامل گوش ، تکامل دستگاه بویائی
- ۱۰- تکامل غدد مترشحه
- ۱۱- کارهای عملی : نتیجه کاریوتیپ (کارت کروموزومی) - تهیه لام سیتولوژی

نام درس : تربیت بدنی ۱

پیش نیاز : ندارد

تعداد واحد : یک واحد (۱۷ جلسه دو ساعته)

نوع واحد : عملی

هدف کلی درس : توجه به جنبه های شادابی، نشاط، تأمین سلامتی و رفع خستگی ذهنی و ایجاد انگیزه در دانشجویان - آشنایی با علم تربیت بدنی، تغذیه، آسیب دیدگیها، مواد نیروزا و غیره و یادگیری عملی حداقل یک رشته ورزشی (تا حد متوسط)

رئوس مطالب و منابع درسی :

- ۱- شناخت مفاهیم و اهداف تربیت بدنی :
- مبانی تربیت بدنی و ورزش تألیف بوراآ، وست چارترآ، برچی، ترجمه احمد آزاد
- ۲- اثرات فعالیتهای ورزشی بر برخی از سیستمهای بدن
- Clinical sport medicine تألیف Karimkhan & peter Brukner چاپ دوم
- ۳- آشنایی با اصول آمادگی جسمانی و روش اجرای تمرینات (منابع متعدد است)
- ۴- آشنایی با تغذیه ورزشی
- تغذیه و رژیم غذایی ورزشکاران تألیف آ.آف-کرف.وال. برار A.F.creff& l.erard ترجمه دکتر سید علی کشاورز- انتشارات مؤسسه فرهنگی حیان ۱۳۷۶
- ۵- سیستمهای تأمین انرژی در ورزش
- کلیدهای منابع انرژی برای فعالیتهای ورزشی و نحوه تقویت آنها، گردآورنده شهرام فرج زاده - رشید خدابخش، انتشارات سازمان تربیت بدنی ۱۳۷۹
- ۶- بهداشت و رعایت اصول ایمنی در ورزش
- بهداشت ورزشی، تألیف محمد حسین علیزاده، سازمان تربیت بدنی، دفتر تحقیقات و آموزش

شیوه ارزیابی دانشجویان در حیطه های مختلف :

ارزیابی دانشجویان در حیطه های مختلف شناختی، نگرشی و روانی حرکتی با شیوه های متناسب با هر حیطه بایستی صورت گیرد. مثلاً جهت ارزیابی حیطه روانی حرکتی آزمون OSCE و یا سایر آزمونهای سنجش عملکرد پیشنهاد شده است.

نحوه نمره گذاری (۱۶۰۰ متر + تست ایستگاهی یا تست کوپر)

آزمون عملی ۱۲ نمره

آزمون تئوری ۶ نمره

فعالیت کلاسی ۲ نمره

تعداد جلسات = ۱۷ جلسه ۲ ساعته (هر هفته یک جلسه ۲ ساعته)

بصورت = (۱۵ جلسه تدریس و ۲ جلسه امتحان)

۱- تعویض لباس، آماده شدن ۱۵ دقیقه

۲- تدریس تئوری ۱۵ دقیقه

۳- گرم کردن و انجام حرکات کششی و نرمشی ۱۵ دقیقه

۴- انجام فعالیت اصلی عملی ۶۰ دقیقه

۵- برگشت به حالت اولیه و سردکردن ۱۵ دقیقه

نام درس : تربیت بدنی ۲

پیش نیاز : تربیت بدنی ۱

تعداد واحد : یک واحد (۱۷ جلسه دو ساعته)

نوع واحد : عملی

هدف کلی درس : توجه به جنبه های شادابی، نشاط، تأمین سلامتی و رفع خستگی ذهنی و ایجاد انگیزه در دانشجویان - آشنایی با علم تربیت بدنی، تغذیه، آسیب دیدگیها، مواد نیروزا و غیره و یادگیری عملی حداقل یک رشته ورزشی (تا حد متوسط)

رئوس مطالب و منابع درسی :

۱- شناخت پیشگیری و اقدامات اولیه در آسیب های ورزشی

- طب ورزش در میدان، تألیف کمپ، ال - بیکر ترجمه = مهدی رستمی

۲- شناخت اثرات سوء مصرف داروها

- دوپینگ سوء مصرف دارو در ورزشکاران تألیف دکتر فرزین حلب چی، ۱۳۸۰، انتشارات مرکز پزشکی ورزشی دانشگاه علوم پزشکی تهران

۳- آشنایی با فنون، قوانین، مقررات ومهارتهای عملی یکی از رشته های ورزشی مانند : (دو میدانی - شنا- فوتبال - بستکبال - والیبال - تنیس روی میز - بدمینتون - شنا و...)

I - تنیس روی میز :

- چگونه تنیس روی میز بازی کنیم (تکنیک - تاکتیک و روشهای تمرینی) تألیف امیر میر صادقی

II- شطرنج :

- قوانین شطرنج ترجمه= رضا رضایی، انتشارات فرزین ۱۳۸۲

III- بدمینتون :

- آموزش بدمینتون ، تألیف غلامحسین یزدان پناه، انتشارات دانشگاه باهنر کرمان ۱۳۸۲

IV- فوتبال :

آموزش فوتبال ، مؤلف، مالکوم کوک، نیک ویت هد، ترجمه= نورعلی خواجهوند، انتشارات کوثر ۱۳۸۱

V- بستکبال :

- مقررات داوری بستکبال ، ترجمه = نصراله جعفریان، سال ۱۳۷۷

VI- دوچرخه سواری:

- برنامه ریزی تمرین و مسابقه در دوچرخه سواری - ۱۳۶۹- انتشارات فدراسیون دوچرخه سواری

نحوه ارزیابی دانشجو در حیطه های مختلف :

ارزیابی دانشجویان در حیطه های مختلف شناختی، نگرشی و روانی حرکتی با شیوه های متناسب با هر حیطه بایستی صورت گیرد. مثلاً جهت ارزشیابی حیطه روانی حرکتی آزمون OSCE ویا سایر آزمونهای سنجش عملکرد پیشنهاد شده است.

نحوه نمره گذاری = آزمون عملی رشته ورزشی و فعالیتهای کلاسی ۱۴ نمره ، آزمون تئوری ۶ نمره تعداد جلسات : ۱۷ جلسه ۲ ساعته (هر هفته یک جلسه ۲ ساعته) (۱۵ جلسه تدریس و ۲ جلسه امتحان)

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی

پیشنیاز: ندارد

دانشجو باید در پایان این درس بتواند اجزاء مختلف یک رایانه شخصی را بشناسد و عملکرد هر یک را بداند. با سیستم عامل ویندوز آشنا شده، بتواند آن را نصب و رفع ایراد کند و کار با برنامه های کاربردی مهم آن را فرا گیرد. همچنین توانائی استفاده از الگوهای کتابخانه ای و روشهای مختلف جستجو در بانکهای اطلاعاتی مهم در رشته تحصیلی خود را داشته باشد و با سرویسهای کتابخانه ای دانشگاه محل تحصیل خود آشنا شود. از جمله اهداف دیگر این درس آشنائی با مرورگرهای معروف اینترنت بوده به طوری که دانشجو بتواند با موتورهای جستجو کار کند و با سایتهای معروف و مفید اطلاعاتی رشته خود آشنا شود. در نهایت دانشجو باید توانائی ایجاد و استفاده از پست الکترونیکی جهت ارسال و دریافت نامه و فایل را داشته باشد.

سرفصل درس (۲۶ ساعت)

* آشنائی با رایانه شخصی :

- ۱- شناخت اجزاء مختلف سخت افزاری رایانه شخصی و لوازم جانبی
- ۲- کارکرد و اهمیت هر یک از اجزاء سخت افزاری و لوازم جانبی

* آشنائی و راه اندازی سیستم عامل ویندوز :

- ۱- آشنائی با تاریخچه ای از سیستم های عامل پیشرفته خصوصاً ویندوز
- ۲- قابلیت و ویژگیهای سیستم عامل ویندوز
- ۳- نحوه نصب و راه اندازی سیستم عامل ویندوز و نحوه تنظیمات مربوطه
- ۴- نحوه استفاده از (Help) ویندوز
- ۵- آشنائی با برنامه های کاربردی مهم ویندوز

* آشنائی با بانکهای اطلاعات مهم و نرم افزارهای علمی کاربردی رشته تحصیلی :

- ۱- معرفی مفاهیم و ترمینولوژی اطلاع رسانی
- ۲- آشنائی با نرم افزارهای کتب مرجع رشته تحصیلی روی لوح فشرده و نحوه استفاده از آنها
- ۳- آشنائی با بانکهای اطلاعاتی نظیر Biological Abstract ، Embase ، Medline ، ... و نحوه جستجو در آنها
- ۴- آشنائی با مجلات الکترونیکی Full – Text موجود بر روی لوح فشرده و روشهای جستجو در آنها

* آشنائی با اینترنت:

- ۱- آشنائی با شبکه های اطلاع رسانی (BBS و اینترنت و ...)
- ۲- آشنائی با مرورگرهای مهم اینترنت و فراگیری ابعاد مختلف آنها
- ۳- فراگیری نحوه تنظیمات مرورگر اینترنت برای اتصال به شبکه
- ۴- نحوه کار و جستجو با موتورهای جستجوی مهم
- ۵- آشنائی با Site های معروف و مهم رشته تحصیلی

اندیشه اسلامی ۱

(مبدأ و معاد)

تعداد واحد: ۲ واحد

کد درس: ۰۱۱

نوع واحد: نظری

از مجموعه دروس مبانی نظری اسلام

پیشنیاز: ندارد

هدف درس : تبیین ضرورت پرداختن دانشجوی مسلمان به دین و مقولات دینی تعمیق و گسترش اطلاعات و تقویت خداباوری و ایمان دانشجویان در زمینه مباحث مربوط به خدانشناسی و رستاخیز.

سرفصل درس (برای ۳۲ ساعت در یک نیمسال تحصیلی)

۱- انسان و ایمان

۱-۱ نیازهای معنوی انسان

۲-۱ نقش ایمان مذهبی در زندگی انسان

۳-۱ عقل و ایمان

۲- مفهوم خدا

۱-۲ برداشت های مختلف درباره خدا

۲-۲ خدا در ادیان ابراهیمی (یهود مسیحیت اسلام)

۳- خدایابی

۱-۳ دل و شهود

۲-۳ عقل و استدلال

۴- توحید و شرک

۱-۴ توحید ذاتی و صفاتی

۲-۴ توحید افعالی

۳-۴ توحید عبادی (توسل و شفاعت)

۵- سایر اوصاف خداوند

۱-۵ عدل الهی

۲-۵ حکمت و قدرت

۳-۵ مسئله شرور

۴-۵ جبر و اختیار (قضا و قدر)

۶- رستاخیز و جاودانگی

۶-۱- مرگ و برزخ

۶-۲- قیامت

منابع :

۱. معارف اسلامی ۱ ، محمد سعیدی مهر - محسن جوادی ، دفتر نشر معارف.
۲. معارف اسلامی ۱ و ۲ ، جمعی از نویسندگان ، انتشارات سمت.
۳. معارف در آثار شهید مطهری، دفتر نشر معارف.

منابع تکمیلی درس اندیشه اسلامی ۱

۱. درآمدی بر خداشناسی فلسفی ، محسن جوادی، قم ، معارف .
۲. طبیعت و حکمت، احمد دیلمی ، قم ، معارف.
۳. فلسفه دین (خدا، اختیار و شر)، الوین پلانتینجا ، ترجمه و توضیح محمد سعیدی مهر، قم، طه.
۴. نقد برهان ناپذیری وجود خدا، عسکری سلیمانی امیری ، قم، بوستان کتاب.
۵. معارف قرآن (خداشناسی - کیهان شناسی - انسان شناسی) ، محمد تقی مصباح یزدی ، قم ، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی .
۶. آیا خدایی هست. ریچارد سویین برن ، ترجمه محمد جاودان ، قم ، دانشگاه مفید.
۷. فلسفه دین در قرن بیستم. چارلز تالیا فرو، ترجمه انشاء الله رحمتی، تهران، دفتر پژوهش و نشر سهروردی.
۸. درآمدی بر الهیات تطبیقی اسلام و مسیحیت. عبدالرحیم سلیمانی اردستانی، قم ، طه.
۹. حیات جاودانه (معادشناسی) ، امیر دیوانی ، قم ، معارف.
۱۰. مرگ و جاودانگی، ترجمه سیدمحسن رضازاده، تهران، دفتر پژوهش و نشر سهروردی.
۱۱. تبیین براهین اثبات خدا، عبدالله جوادی آملی، قم ، اسراء.
۱۲. معارف اسلامی ۱، (مبتنی بر روش فعال) ، رضا فیروزی، قم ، انجمن معارف اسلامی ایران.
۱۳. دین پژوهی (جلد دوم) ، ویراسته میرچا الیاده ، ترجمه بهاء الدین خرمشاهی ، تهران، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.
۱۴. تصویری از بهشت و جهنم، احمد حبیبیان ، تهران، شرکت چاپ و نشر بین الملل.

اندیشه اسلامی ۲

(مبدأ و معاد)

تعداد واحد: ۲ واحد

کد درس: ۰۱۲

نوع واحد: نظری

از مجموعه دروس مبانی نظری اسلام

پیشنیاز: اندیشه اسلامی ۱

هدف درس: گسترش آگاهی های دانشجویان در زمینه دین ، پیامبری، اسلام ، امامت و ولایت.

سرفصل درس (برای ۳۲ ساعت در یک نیمسال تحصیلی)

۱- پیشینه دین و پیامبری

۱-۱- تعریف دین و پیشینه آن در تاریخ

۱-۲- یهودیت و مسیحیت ، پیدایش و سرنوشت آنان

۱-۳- آشنایی با تورات و انجیل و مقایسه آن دو با قرآن

۱-۴- تأثیر حاکمیت مسیحیت بر جامعه غربی و مقایسه آن با تأثیر اسلام در پیدایش تمدن

اسلامی

۲- اهداف، ابعاد و قلمرو دین

۲-۱- ضرورت وحی و پیامبری برای سعادت معنوی و زندگی دنیایی

۲-۲- عصمت پیامبران

۲-۳- نقش دین در زندگی دنیایی (بررسی دیدگاههای اومانیزم سکولاریزم و لیبرالیزم و نظریه

جامعیت دین)

۲-۴- گوهر مشترک دین و راز تعدد ادیان و شرایع

۲-۵- رابطه علم و دین

۳- شناخت اسلام

۳-۱- قرآن و سنت

۳-۱-۱- اعجاز قرآن

۳-۱-۲- اعتبار سنت

۳-۱-۳- محکمت و متشابهات

- ۲-۳- عقل و جایگاه آن در شناخت دین
- ۳-۳- خاتمیت و پاسخگویی اسلام به نیازهای متغیر انسان
- ۴-۳- روش فهم دین (تکامل پذیری ، فهم بشری ، قداست فهم دینی ، پلورالیزم دینی)
- ۴- امامت و ولایت
- ۱-۴- معنای امامت و ولایت
- ۲-۴- ابعاد و شئون اسلامی (مرجعیت دینی ، ولایت سیاسی - ولایت معنوی)
- ۳-۴- عصمت امامان و ادله نصب آنان
- ۵- مرجعیت و ولایت در عصر غیبت
- ۱-۵- مرجعیت دینی در عصر غیبت
- ۲-۵- ولایت فقیه و رهبری سیاسی در زمان غیبت
- ۱-۲-۵- تاریخچه ولایت فقیه
- ۲-۲-۵- مبنای مشروعیت حکومت دینی و اختیارات ولی فقیه
- ۳-۲-۵- عزل و نظارت بر ولی فقیه

منابع :

۲. معارف اسلامی ۲، امیر دیوانی و علیرضا امینی دفتر نشر معارف.
۳. معارف اسلامی ۱ و ۲، جمعی از نویسندگان ، سازمان سمت.
۴. معارف در آثار شهید مطهری، دفتر نشر معارف.

منابع تکمیلی درس اندیشه اسلامی ۱ و ۲

۱. الهیات، جعفر سبحانی ، قم ، امام صادق
۲. کلام اسلامی ۱، محمد سعیدی مهر ، قم . طه
۳. کلام اسلامی ۲، محمد سعیدی مهر، قم ، طه
۴. مجموعه آثار شهید مطهری (جلد چهارم) شهید مطهری، تهران، صدرا
۵. درآمدی بر کلام جدید، محمد هادی صادقی، قم، طه و معارف
۶. جستارهایی در کلام جدید ، جمعی از نویسندگان، تهران و قم ، سمت و دانشگاه قم.
۷. آموزش عقاید ، محمدتقی مصباح یزدی ، تهران ، سازمان تبلیغات
۸. قلمرو دین ، عبدالحسین خسرو پناه، قم ، مرکز مطالعات و پژوهش های فرهنگی

۹. فلسفه دین ، دکتر احمد بهشتی ، قم ، بوستان کتاب
۱۰. پرسش های ابدی ، منصور شمس ، قم ، انجمن معارف اسلامی ایران

آیین زندگی (اخلاق کاربردی)

(مبدأ و معاد)

تعداد واحد: ۲ واحد

کد درس: ۰۲۳

نوع واحد: نظری

از مجموعه ۲ درس اخلاق اسلامی

پیشنیاز: ندارد

هدف درس : آشنایی دانشجویان با معیارهای اخلاقی اسلام درباره مهمترین ابعاد زندگی روزمره و ایجاد زمینه ای برای گرایش بیشتر به پذیرش موازین اخلاقی اسلام درباره مسایل فردی و اجتماعی

سرفصل درس (برای ۳۲ ساعت نظری در یک نیمسال تحصیلی)

۱- اهمیت ، جایگاه و ابعاد اخلاق اجتماعی در اسلام

۲- اخلاق دانشجویی

۱-۲- رابطه اخلاقی دانشجو با خود

۲-۲- رابطه اخلاقی دانشجو با استاد

۳-۲- رابطه اخلاقی دانشجو با سایر دانشجویان

۳- اخلاق آموزش و پژوهش

۱-۳- تأثیر ویژگی های اخلاقی انسان در آموزش و پژوهش علمی

۲-۳- ویژگی ها و محدودیت های اخلاقی پژوهش و آموزش

۳-۳- اخلاق نقد

۴- اخلاق کار و معیشت

۱-۴- شیوه های اخلاقی و غیراخلاقی کسب ثروت

۲-۴- معیارهای اخلاقی انتخاب شغل و ...

۵- اخلاق معاشرت

۱-۵- صلح ارحام

۲-۵- اخلاق شهروندی

۳-۵- مدارا

۴-۵- مسئولیت پذیری و ...

۶- اخلاق نیایش

۶-۱- نیاز انسان به نیایش

۶-۲- اخلاق و آداب معاشرت

۶-۳- حیات معقول در پرتو نماز

۷- اخلاق دوستی و رفاقت

۷-۱- نقش دوست در سعادت و شقاوت انسان

۷-۲- معیارهای شناخت دوست خوب

۷-۳- وظایف و حقوق دوستان در قبال یکدیگر

۸- اخلاق جنسی

۸-۱- اهمیت و جایگاه غریزه جنسی در اخلاق

۸-۲- حدود ارتباط زن و مرد (دختر و پسر) با یکدیگر

۸-۳- فضایل اخلاقی مربوط به امور جنسی (حجاب، حیا، عفت و ...)

۸-۴- آسیب شناسی اخلاق جنسی

۹- اخلاق گزینش همسر

۹-۱- ویژگی های همسر شایسته از نظر اسلام

۹-۲- فضایل و رذایل اخلاقی در زندگی زناشویی

۹-۳- راه های انتخاب همسر

۹-۴- ویژگی های یک زندگی موفق

۹-۵- راه های دستیابی به زندگی موفق

۱۰- اخلاق سیاست

۱۰-۱- وظایف اخلاقی دولتمردان در قبال مردم

۱۰-۲- وظایف اخلاقی مردم در قبال دولت

۱۰-۳- راههای غیراخلاقی کسب قدرت و جلب رای و ...

۱۱- اخلاق گفتگو و نقد

۱۱-۱- محوریت حق و حقیقت طلبی

۱۱-۲- فضایل و رذایل اخلاقی مربوط به گفتگو

۱۲- اخلاق محیط زیست

۱۲-۱- آداب تعامل انسان با محیط خود

۱۲-۲- راه حل‌های اخلاقی مشکلات زیست محیطی

۱۲-۳- وظیفه ما در قبال تخریب محیط زیست

تذکر:

می‌توان درس‌های مربوط به تخصص‌ها و دانشکده‌های خاص را به عنوان درس‌های بدیل نیز بر این مجموعه افزود. تا در صورت تمایل استاد و دانشجویان، تدریس شود. به عنوان نمونه، سرفصل‌هایی مانند: اخلاق ورزش، برای دانشجویان رشته‌های کشاورزی، اخلاق مدیریت، برای دانشجویان این رشته، اخلاق قضاوت، برای تدریس در دانشکده‌های حقوق و ...

منابع:

با توجه به این که تا بحال چنین طرح و پژوهشی (که جامع همه یا اکثر مباحث یاد شده باشد) وجود نداشته است، نمی‌توان منبعی کامل برای این درس معرفی کرد، هرچند می‌توان برای برخی از بخش‌های آن کتاب یا کتابهایی را نام برد.

منابع تکمیلی:

۱. اخلاق کارگزاران در حکومت اسلامی، عبدالله جوادی آملی، تهران: رجاء، ۱۳۷۶
۲. امام، اخلاق، سیاست، (بخش دوم) سیدحسن اسلامی، مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(ره)، ۱۳۷۸
۳. اخلاق، عبدالله شبر، ترجمه محمدرضا جباران، قم، هجرت، ۱۳۷۸
۴. اخلاق در قرآن، محمدتقی مصباح یزدی، ج دوم، تحقیق و نگارش محمدحسین اسکندری، قم، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(ره)، ۱۳۷۷
۵. نگرشی بر اخلاق از دیدگاه قرآن (فصل هفتم)، ناصر خدایاری و صادق مرادی، تبریز، سالار، ۱۳۷۹
۶. درآمدی بر تربیت جنسی در نهج البلاغه، حافظ ثابت، مجله تربیت یطاسلامی، مرکز مطالعات تربیت اسلامی، کتاب چهارم، زمستان، ۱۳۷۹
۷. پند جاوید، محمدتقی مصباح یزدی، ج اول، قم، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(ره)، ۱۳۸۰
۸. ره توشه، (پندهای رسول اکرم (ص) به ابودر)، ج دوم، محمدتقی مصباح یزدی، قم، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(ره)، ۱۳۸۰.
۹. اخلاق زن و شوهر و تنظیم خانواده، بخش اول، احمد صادقی اردستانی، بی‌جا، حافظ نوین، ۱۳۸۰

۱۰. سیری در مسائل خانواده : درس یازدهم ، حبیب الله طاهری ، تهران : نشر بین الملل ، ۱۳۸۱
۱۱. اخلاق نقد ، سیدحسن اسلامی ، (در دست چاپ از سوی نشر معارف)
۱۲. اخلاق و آداب دانشجویی ، علی اکبر کلانتری ارسنجانی ، قم ، نشر معارف .
۱۳. نظام خانواده در اسلام ، حسین انصاریان ، قم ، انتشارات ام ابیها ، زمستان ۱۳۷۸
۱۴. اخلاق معاشرت ، جواد محدثی ، قم ، بوستان کتاب ، ۱۳۸۲
۱۵. گفتگوی تمدن ها در قرآن و حدیث ، محمدی ری شهری ، ترجمه محمدعلی سلطانی ، قم ، دارالحدیث،
۱۳۷۹
۱۶. تربیت سیاسی کارگزاران در سیره و کلام امام علی ، محمد احسانی ، تربیت اسلامی ، شماره ۴ ، ص
۴۸۰-۴۶۱
۱۷. درآمدی بر مبانی ، اصول و روشهای تربیت سیاسی از دیدگاه امام علی ، محمد حسنی ، تربیت اسلامی
، شماره ۴ ، ص ۴۶۱-۴۴۱
۱۸. منیه المرید فی آداب المفید و المستفید ، الشهيد الثانی ، قم ، موسسه النشر الاسلامی ، ۱۴۱۹ هـ
معاونت محترم تحقیقات و فناوری دانشگاه

انقلاب اسلامی ایران

از مجموعه ۳ درس انقلاب اسلامی

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف:

آشنایی نظری با علل و عوامل پیدایش انقلاب اسلامی و بررسی تحلیلی تحولات فرهنگی، اجتماعی و سیاسی انقلاب اسلامی ایران و مسایل پس از آن.

سرفصل درس (برای ۳۲ ساعت نظری در یک نیمسال تحصیلی)

۱- مفاهیم و کلیات

۱-۱- تعریف فرهنگ ، تاریخ ، نظام اجتماعی و نهادها ، قدرت ، حاکمیت و ...

۱-۲- انقلاب و تغییرات اجتماعی و نظریه ها

۲- زمینه های فرهنگی ، تاریخی و سیاسی جامعه معاصر ایران

۳- مشروطه و عوامل تأثیرگذار در آن (عوامل فرهنگی، سیاسی، اقتصادی، خارجی و ...)

۴- تحلیل تحولات اجتماعی و سیاسی ایران پس از مشروطه

۴-۱- کودتای ۱۲۹۹ و تاسیس سلسله پهلوی ، زمینه و عوامل داخلی و خارجی

۴-۲- تحلیل ساخت قدرت پهلوی دوم

۴-۳- ملی شدن نفت و کودتای ۲۸ مرداد

۴-۴- نیروهای کاری - سیاسی مخالف رژیم پهلوی

۵- امام خمینی و فرایند شکل گیری انقلاب اسلامی (از ۱۳۴۲-۱۳۵۷)

۶- ماهیت ، آرمان و نقش مردم و رهبری در پیروزی انقلاب اسلامی

۷- بازتاب و تأثیرات انقلاب اسلامی در جهان اسلام و در دنیای معاصر

۸- دستاوردها و چالش های انقلاب اسلامی

منابع:

۲. انقلاب اسلامی ، چرایی و چگونگی آن ، جمعی از نویسندگان ، قم ، نشر معارف

۳. حدیث پیمانہ ، حمید پارسانیا ، قم ، دفتر نشر معارف

۴. انقلاب اسلامی ، علل و پیامدها ، منوچهر محمدی ، قم ، نشر معارف

۵. شکل گیری انقلاب اسلامی ، از سلطنت پهلوی تا جمهوری اسلامی ، محسن میلانی

۶. چارچوبی برای تحلیل و شناخت انقلاب اسلامی در ایران، محمدباقر حشمت زاده

منابع تکمیلی:

۱. انقلاب اسلامی، زمینه و پیامدها، دکتر منوچهر محمدی، دفتر نشر معارف.
۲. انقلاب اسلامی، چرایی و چگونگی آن، جمعی از نویسندگان، دفتر نشر معارف
۳. حدیث پیمان، حمید پارسانیا، قم، دفتر نشر معارف
۴. چارچوبی برای تحلیل و شناخت انقلاب اسلامی در ایران، محمدباقر حشمت زاده، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه
۵. حدیث انقلاب، جستارهایی در انقلاب اسلامی ایران، دفتر مطالعات انقلاب اسلامی
۶. شکل گیری انقلاب اسلامی، محسن میلانی، مترجم مجتبی عطارزاده، گام نو
۷. ایران پس از انقلاب، هوشنگ امر احمدی و منوچهر پروین، مترجم علی مرشدی زاده، انتشارات باز
۸. پیرامون انقلاب اسلامی، شهید مرتضی مطهری، انتشارات صدرا
۹. انقلاب اسلامی در ایران، حامد الگار، مترجم مرتضی اسعدی و حسن چیدری، انتشارات قلم
۱۰. اقتصاد اسلامی ایران (از مشروطیت تا پایان سلسله پهلوی) محمدعلی همایون کاتوزیان، مترجمان محمدرضا نفیسی، کامبیز عزیزی، نشر مرکز
۱۱. انقلاب اسلامی در مقایسه با انقلابهای فرانسه و روسیه، منوچهر محمدی، انتشارات سعید

تعداد واحد: ۲ واحد

کد درس: ۰۴۱

نوع واحد: نظری

از مجموعه ۴ درس تاریخ و تمدن اسلامی

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنایی با شکل گیری تمدن اسلامی و عناصر داخلی و خارجی مؤثر در تعالی و انحطاط آن به منظور تقویت خودباوری و تحکیم هویت ملی اسلامی

سرفصل درس (برای ۳۲ ساعت نظری در یک نیمسال تحصیلی)

۱- مباحث پایه

۱-۱- واژه شناسی تاریخ، فرهنگ و تمدن و تجدد

۱-۲- عناصر تشکیل دهنده فرهنگ و تمدن

۱-۳- تعریف تمدن اسلامی و محدوده تاریخ و و جغرافیایی آن

۲- تمدن اسلامی و علل و عوامل آن

۲-۱- ویژگیهای تمدن اسلامی

۲-۲- نهضت شکوفایی علمی در تمدن اسلامی

۲-۳- نهادهای سیاسی، اجتماعی و علمی تمدن اسلامی

۲-۴- علل و عوامل اعتقادی، فرهنگی و اجتماعی، پیدایش و شکوفایی تمدن اسلامی

۲-۵- تأثیر فرهنگ ها و تمدن های پیشین در پیدایش تمدن اسلامی (یونان، ایران و...)

۲-۶- خدمات متقابل اسلام و ایران

۳- زمینه های ضعف، علل و عوامل رکود تمدن اسلامی

۳-۱- تهاجم دشمنان خارجی (مغول، صلیبیان و ...)

۳-۲- اشرافی گری و حکومت های خودکامه و دور شدن خلافت از معیارهای اصیل اسلامی

۳-۳- تحجرگری و محدودیت های سیاسی و اجتماعی

۳-۴- دنیاپرستی و انحطاط اخلاقی و انحراف از اسلام

۴- تأثیر تمدن اسلامی بر تمدن غرب و پیدایش رنسانس

۵- ظرفیت های موجود در جهان اسلام

۵-۱- موقعیت جغرافیایی و ژئوپلتیک کشورهای اسلامی

۵-۲- منابع زیرزمینی و انسانی کشورهای مسلمان

۵-۳- سرمایه فرهنگی و معنوی اسلام

۶- انحطاط معنوی و بحرانهای درونی دنیای مدرن

منابع:

۲. تمدن اسلامی در اندیشه سیاسی امام خمینی ، (مجموعه مقالات) موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی
۳. دانش مسلمین ، محمدرضا حکیمی
۴. تاریخ تمدن اسلامی ، میان محمد شریف ، ترجمه خلیل خلیلیان
۵. خدمات متقابل اسلام و ایران ، مرتضی مطهری
۶. علم و تمدن اسلامی ، سیدحسین نصر ، ترجمه احمد آرام ، تهران نشر اندیشه
۷. تاریخ و فرهنگ و تمدن اسلامی ، زین العابدین قربانی
۸. مسلمانان در بستر تاریخ ، یعقوب جعفری

منابع تکمیلی

۱. هفت قرن فراز و نشیب تمدن اسلامی در اسپانیا ، ایگناسیو اولانوئه، ترجمه ناصر موفقیان
۲. تاریخ تمدن غرب و مبانی آن در شرق ، کرین برینتون و دیگران ، ترجمه پرویز داریوش
۳. نقش پیامبران در تمدن انسان ، فخرالدین حجازی
۴. تاریخ تمدن (مشرق زمین گهواره تمدن) ، ویل دورانت ، ترجمه احمد آرام ، ج ۱
۵. ریشه های ضعف و عقب افتادگی مسلمین ، سمیح عاطف الزین ، ترجمه محمود رجبی و محمدتقی کمالی نیا
۶. تاریخ دانشگاههای بزرگ اسلامی ، عبدالرحیم غنیمه ، ترجمه نورالله کسایی
۷. تاریخ و فرهنگ ، مجتبی مینوی
۸. تاریخ علوم اسلامی ، جلال الدین همایی
۹. تاریخ و تمدن و فرهنگ ایران ، از اسلام تا صفویه ، احمد تاجبخش ، انتشارات نویه شیراز
۱۰. تاریخ آموزش و پرورش اسلام و ایران، علی محمد الماسی
۱۱. منابع فرهنگ اسلامی ، میان محمد شریف ، ترجمه خلیل خلیلیان

۱۲. مقدمه ابن خلدون، عبدالرحمن ابن خلدون ، ترجمه محمد پروین گنابادی ، تهران ، بنگاه ترجمه و نشر کتاب
۱۳. میراث اسلام یا آنچه مغرب زمین به ملل اسلامی مدیون است. سیزده تن از مستشرقین و استادان دانشگاه‌های انگلستان ، ترجمه مصطفی علم ، تهران ، کتابفروشی مهر
۱۴. دین و دولت در اندیشه اسلامی ، محمد سروش
۱۵. علم تاریخ در گستره تمدن اسلامی ، دکتر صادق آئینه‌وند
۱۶. اسلام و تمدن اسلامی ، آندره هیکل ، ترجمه حسن فروغی
۱۷. نقش فرهنگ و تمدن اسلامی در بیداری غرب، ذکر الله محمدی
۱۸. تاریخ و تمدن ، علی شریعتی
۱۹. ریشه‌های ضعف و عقب افتادگی مسلمین ، سمیح عاطف الزین ، ترجمه محمود رجبی و دیگران
۲۰. تاریخ دانشگاه‌های بزرگ اسلامی ، عبدالرحیم غنیمه ، ترجمه نورالله کسادی
۲۱. سیر حکمت در اروپا ، محمدعلی فروغی
۲۲. علل پیشرفت اسلام و انحطاط مسلمین ، زین العابدین قربانی
۲۳. مجموعه مقالات فرهنگ و تمدن اسلامی ، تدوین محمد نصیری ، انتشارات معارف
۲۴. مدارس نظامیه و تأثیرات علمی و اجتماعی آن ، نورالله کسادی
۲۵. تاریخ علوم اسلامی ، جلال الدین همایی
۲۶. فرهنگ اسلام در اروپا ، زیگرید هونکه ، ترجمه مرتضی رجایی
۲۷. تاریخ علوم عقلی در تمدن اسلامی ، ذبیح الله صفا
۲۸. تاریخ و تمدن اسلام ، جرجی زیدان ، ترجمه جواهر کلام

تعداد واحد: ۲ واحد

کد درس: ۰۵۱

نوع واحد: نظری

از مجموعه ۵ آشنایی با منابع اسلامی

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنایی با برخی مفاهیم زندگی ساز قرآن کریم در قالب نگرش موضوعی

سرفصل درس (برای ۳۲ ساعت نظری در یک نیمسال تحصیلی)

۱- کلیات

۲- قرآن چگونه کتابی است؟

۱-۲- کلام خدا

۲-۲- کتاب هدایت

۳- روش فهم قرآن

۱-۳- محکم و متشابه

۲-۳- تفسیر و تاویل

۴- نماز و تفسیر قرآن

۱-۴- تفسیر سوره حمد

۲-۴- تفسیر سوره توحید

۳-۴- تفسیر سوره قدر

۵- خدا در قرآن

۶- رابطه انسان و خدا

۷- روابط اجتماعی در قرآن

۸- سنت های الهی در قرآن

۹- بینش و اندیشه در قرآن

منابع:

۱. علوم قرآن ، محمدباقر سعیدی روشن

۲. تفسیر المیزان ، علامه سیدمحمدحسین طباطبایی ، ج ۱-۵، ۱۲ و ۱۸ از دوره ۲۰ جلدی ، چاپ جامعه مدرسین
۳. تفسیر موضوعی قرآن کریم ، عبدالله جوادی آملی ، ج ۱ (قرآن در قرآن) ، ج ۱۳ (معرفت شناسی در قرآن ، ج ۱۴ (صورت و سیرت انسان در قرآن) ، ج ۱۵ (حیات حقیقی انسان در قرآن)
۴. تفسیر منشور جاوید، جعفر سبحانی ، ج ۱ (پیرامون مسائل اجتماعی و اخلاقی) ج ۳ (پیرامون اخلاقی و عرفانی)
۵. جامعه و تاریخ از دیدگاه قرآن ، محمدتقی مصباح یزدی
۶. انسان و ایمان ، مرتضی مطهری
۷. خانواده در قرآن ، احمد بهشتی